

PATIËNTEN INFORMATIE

Het gebruik van
hydrocortison bij
een bijnierschors-
insufficiëntie

**MAASSTAD
ZIEKENHUIS**

een santeon ziekenhuis

In deze folder leest u belangrijke aanwijzingen die voor het gebruik van hydrocortison gelden.

Wat is hydrocortison?

Cortisol (hydrocortison) is een hormoon dat wordt aangemaakt in de bijnierschors. Cortisol is belangrijk voor verschillende lichamelijke processen, zoals de afweer, suikerhuishouding en de bloeddrukregulatie. Om goed te kunnen functioneren heeft het lichaam gedurende de hele dag cortisol nodig. Tijdens lichamelijke stresssituaties, zoals bij ziekte of een operatie, heeft het lichaam extra cortisol nodig.

U wordt behandeld met hydrocortison omdat uw bijnieren tijdelijk of blijvend te weinig cortisol aanmaken. De oorzaak hiervan kan liggen in de bijnieren zelf (een primaire bijnierschorsinsufficiëntie) of in het aansturingssysteem van de bijnieren in de hersenen - de hypofyse of hypothalamus (een secundaire bijnierschorsinsufficiëntie).

Verschijselen die bij een tekort aan cortisol kunnen optreden zijn ernstige vermoeidheid, zwakte, duizeligheid, misselijkheid, braken, buikpijn, diarree, koorts en gewichtsverlies. In het ergste geval kan zich een zogenaamde Addison crisis voordoen - een potentieel levensgevaarlijke aandoening. Een Addison crisis wordt veroorzaakt door een ernstig tekort aan cortisol, meestal in combinatie met ziekte. Het begint met bovengenoemde symptomen en kan, als het niet behandeld wordt, leiden tot flauwvallen, bewustzijnsverlies en coma.

Met het toedienen van hydrocortison wordt de normale afgifte van cortisol zo goed mogelijk nagebootst, zowel in lichamelijk stressvolle als in niet-stressvolle omstandigheden.

Belangrijke aanwijzingen

Voor het gebruik van hydrocortison geldt een aantal belangrijke aanwijzingen, leest u deze goed door:

1. Neem de medicijnen op vaste tijden in en houdt u aan de door uw arts voorgeschreven hoeveelheden. Vergeet de medicijnen niet in te nemen.
2. Bij kleine medische ingrepen, zoals bij het trekken van een kies of een kleine poliklinische ingreep, moet u uw hydrocortisondosis op dezelfde dag verdubbelen. Bijvoorbeeld, wanneer uw normale dosis hydrocortison 's morgens 10 mg is, 's middags 5 mg en 's avonds 5 mg, neem dan op de dag van de ingreep 's morgens 20 mg hydrocortison, 's middags 10 mg en 's avonds 10 mg in.
3. Bij koorts (lichaamstemperatuur boven de 38,0 C) moet u direct 20 mg extra hydrocortison innemen en de dagelijkse hoeveelheid hydrocortison tverdubbelen tijdens de hele koortsperiode (zie voor een voorbeeld voor dosering punt 2). Als de koorts voorbij is gaat u weer terug naar uw normale dosis. Langzaam afbouwen is niet nodig. Als u twijfelt of het nodig is extra medicatie in te nemen, kunt u dat het beste toch doen. Eenmalig een hogere dosis hydrocortison kan namelijk geen kwaad. Blijft u twijfelen over de dosis, neem

dan contact op met uw behandelend arts. Vermeld hierbij dat u bijnierschorsinsufficiëntie heeft.

4. Bij ernstige ziekteverschijnselen, braken, hevige diarree of een verminderd bewustzijn of bij een andere reden waardoor u de medicijnen niet kunt innemen of binnenhouden, moet direct 100 mg hydrocortison in een spier via een injectie worden toegediend. Neem in dergelijke gevallen daarna direct contact op met uw internist. Eventueel wordt u tijdelijk in een ziekenhuis opgenomen. Braken=bellen!
5. Stress (zonder ziekte) is geen reden om extra hydrocortison te nemen. Bij het overlijden van een dierbaar persoon, een begrafenis of een traumatische ervaring kan overwogen worden 20 mg hydrocortison extra in te nemen en daarna de dagdosering kortdurend te verdubbelen, afhankelijk van de mate van stress. Bij een ongeval met letsel moet u 20 mg hydrocortison innemen. Bij twijfel over aanpassing van de dagdosering, neem dan contact op met uw behandelend arts.
6. Bij ingrepen onder narcose moeten de anesthesioloog en de chirurg gewaarschuwd worden dat u hydrocortison gebruikt. U heeft dan een zogenoemd hydrocortison stress schema nodig.
7. Zorg altijd dat u 1 ampul hydrocortison 100 mg voor intramusculaire injectie (Solucortef) in huis heeft. Dit kan worden toegediend tijdens een Addison crisis (zie hierboven) of om zo' n crisis

te voorkomen. Bewaar de ampul in de koelkast. Laat uw apotheker u en degenen met wie u woont uitleggen hoe de injectie toegediend moet worden.

8. In sommige situaties, bijvoorbeeld op reis in het buitenland, kunt u het beste een ampul hydrocortison voor injectie bij zich dragen.
9. Schaf een SOS-medaille of Witte Kruis penning aan (via de juwelier, uw apotheek of www.whitecrossfoundation.org) waaruit blijkt dat u hydrocortison gebruikt. Draag ook een medicijnpaspoort of artsenverklaring bij u. Uw arts of apotheker kan u zo'n paspoort of verklaring geven.
10. Vertel aan uw huisarts en andere medische specialisten die u bezoekt, dat u hydrocortison gebruikt. Meld dit ook aan elke dokter die u voor het eerst bezoekt.
11. Laat ook uw directe omgeving, zoals uw huisgenoten, of mensen met wie u nauw samenwerkt, deze adviezen lezen.

Neem bij verdere vragen contact op met uw huisarts of specialist.

Contactgegevens

Tijdens kantooruren neemt u contact op met de polikliniek Interne Geneeskunde via (010) 291 22 20.

De informatie in deze folder is belangrijk voor u. Als u moeite heeft met de Nederlandse taal, zorg dan dat u deze folder samen met iemand leest die de informatie voor u vertaalt of uitlegt.

The information in this brochure is important for you. If you have any difficulties understanding Dutch, please read this brochure together with somebody who can translate or explain the information to you.

Bu broşürdeki bilgi sizin için önemlidir. Hollandaca dilde zorlanıyorsanız, bu broşürü size tercüme edecek ya da açıklayacak biriyle birlikte okuyun.

Informacje zawarte w tym folderze są ważne dla Państwa. Jeśli język niderlandzki sprawia Państwu trudność, postarajcie się przeczytać informacje zawarte w tym folderze z kimś, kto może Państwu je przetłumaczyć lub objaśnić.

المعلومات المتواجدة في هذا المنشور مهمة بالنسبة لكم إذا كنتم تواجهون صعوبة في اللغة الهولندية،
إحرصوا حينئذ على أن تقرأوا هذا المنشور بمصنوع شخص ما الذي يترجم لك المعلومات الواردة فيه
أو يشرحها لكم.

Maasstad Ziekenhuis
Maasstadweg 21
3079 DZ Rotterdam

T: (010) 291 19 11

I: www.maasstadziekenhuis.nl

I: www.maasenik.nl (kinderwebsite)

I: www.maasstadziekenhuis.nl/mijn (patiëntenportaal)

